

Verantwoording huidige criteria in herzien toetsingskader beroepenregulering

Achtergronddocument bij:

De Wet BIG: toetsingskaders voor beroepen en voorbehouden handelingen herzien

Nr. 2025/10A, Den Haag, 6 juni 2025

In het toetsingskader voor de beroepenregulering dat de commissie voorstelt is het merendeel van de 15 criteria uit de beleidslijn ondergebracht; 3 van de huidige criteria heeft de commissie niet ondergebracht in haar toetsingskader (zie tabel).

Beoordelingscriteria (beleidslijn 2014)	Overnemen?	Aanbevelingen commissie
Is het beroep gericht op de individuele gezondheidszorg?	✓	Overnemen als ingangscriterium (reikwijdte).
Begeeft het beroep zich in hoofdzaak op het terrein van de individuele gezondheidszorg, zoals bedoeld onder artikel 1 van de Wet BIG?	✓	Zie boven.
Is er direct patiëntcontact?	✗	Niet overnemen. Volgens de memorie van toelichting is rechtstreeks contact met de patiënt niet vereist. Op het individu gerichte gezondheidszorg dekt de lading (zie boven).
Wordt er reguliere zorg geleverd?	✓	Overnemen als ingangscriterium (reikwijdte).
Is het beroep een basisberoep en is het voldoende onderscheidend?	✓	Voldoende onderscheidend overnemen als ingangscriterium (reikwijdte)
Is het een breed basisberoep?	✓	Geen eigenstandig criterium, overnemen onder (mogelijke invulling van) afwegingscriterium noodzakelijkheid en koppelen aan risico en verantwoordelijkheid.
Is het deskundigheidsgebied voldoende uitontwikkeld en onderscheidend?	✓	Overnemen als ingangscriterium (reikwijdte).
Is er een eenduidige brede Nederlandse opleiding waarvan de kwaliteit afdoende en onafhankelijk geborgd is?	✓	Overnemen als ingangscriterium (reikwijdte).
Is de beroepsgroep van voldoende omvang?	✓	Geen eigenstandig criterium, overnemen als (mogelijke invulling van) afwegingscriterium noodzakelijkheid.
Is wettelijke regulering van het beroep noodzakelijk om patiënten adequaat te beschermen?	✓	Overnemen als afwegingscriterium noodzakelijkheid. Meer uitleg bieden over de invulling van het noodzakelijkheids criterium: risico's (aard en context van het beroep), omvang en toegankelijkheid.
Kan de kwaliteit van de beroepsuitoefening niet op andere manieren geborgd worden en zijn er substantiële risico's voor de patiëntveiligheid?	✓	Overnemen als afwegingscriterium subsidiariteit (alternatieven) en noodzakelijkheid (risico's).
Is de beroepsgroep vrij toegankelijk?	✓	Overnemen als afwegingscriterium noodzakelijkheid.
Voldoet het beroep aan deze criteria, dan vindt daarna een afweging plaats of het beroep in aanmerking komt voor opname in het lichte of het zware regime van de Wet BIG.	✓	Overnemen als onderdeel van de afweging van ethisch-juridische principes (afwegingscriteria).

Beoordelingscriteria (beleidslijn 2014)	Overnemen?	Aanbevelingen commissie
De criteria voor toepassing van het lichte regime (artikel 34 van de Wet BIG) zijn: ▪ Noodzaak tot publiekrechtelijke regeling van de opleiding; en/of ▪ Noodzaak voor een voor het publiek herkenbare titel; en/of ▪ Noodzaak voor het toekennen van een functionele zelfstandige bevoegdheid.	X	Niet overnemen. Deze criteria vormen de 3 wettelijke eisen van het lichte regime. Het kader als geheel is er juist voor bedoeld om te bepalen of het lichte regime, zware regime of geen regulering in de Wet BIG nodig is.
De criteria voor toepassing van het zware regime (artikel 3 van de Wet BIG) zijn: ▪ Toekennen van voorbehouden handelingen aan het beroep; en/of ▪ Noodzaak tot publiekrechtelijk tuchtrecht. ○ Invulling van het tuchtrechtcriterium volgens Staatscommissie Medische Beroeps-uitoefening: • Is de patiënt gezien de aard van de behandeling in hoge mate afhankelijk van de beroepsbeoefenaar? • Zijn er voldoende andere correctiemiddelen in de sfeer van de arbeidsverhoudingen of werkt de beroepsbeoefenaar zelfstandig? • Is er voor dit beroep een uitwerking te geven van wat nu misdragingen in en tekortkomingen bij de beroepsuitoefening eigenlijk zijn, met andere woorden, zijn goed hanteerbare gedragsnormen tot ontwikkeling gekomen, waardoor sprake is van een zekere rijpheid voor een behoorlijk vervullen van de rechtsprekende functies? • Is er door de organisatie van beroepsbeoefenaren al voor de eigen leden een vorm van tuchterspraak ingevoerd?	X	Niet overnemen. Deze criteria vormen de 2 wettelijke eisen van het zware regime. Het kader als geheel is er juist voor bedoeld om te bepalen of het lichte regime, zware regime of geen regulering in de Wet BIG nodig is. Afhankelijkheid scharen onder (mogelijke invulling van) noodzakelijkheids criterium. Correctiemiddelen, gedragsnormen en tuchtrecht vervallen omdat ze het gevolg zijn van opname in artikel 3.

De Gezondheidsraad, ingesteld in 1902, is een adviesorgaan met als taak de regering en het parlement ‘voor te lichten over de stand der wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en het gezondheids(zorg)onderzoek’ (art. 22 Gezondheidswet). De Gezondheidsraad ontvangt de meeste adviesvragen van de bewindslieden van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; Infrastructuur en Waterstaat; Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. De raad kan ook op eigen initiatief adviezen uitbrengen, en ontwikkelingen of trends signaleren die van belang zijn voor het overheidsbeleid. De adviezen van de Gezondheidsraad zijn openbaar en worden als regel opgesteld door multidisciplinaire commissies van – op persoonlijke titel benoemde – Nederlandse en soms buitenlandse deskundigen.

U kunt dit document downloaden van www.gezondheidsraad.nl.

Deze publicatie kan als volgt worden aangehaald:

Gezondheidsraad. Verantwoording huidige criteria in herzien toetsingskader beroepenregulering. Achtergronddocument bij De Wet BIG: toetsingskaders voor beroepen en voorbehouden handelingen herzien.

Den Haag: Gezondheidsraad 2025; publicatienr. 2025/10A.

Auteursrecht voorbehouden

